

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Alkoholisko dzērienu lietošanas izplatība un tā radītās sekas Latvijā 2018.gadā

A. Pelne

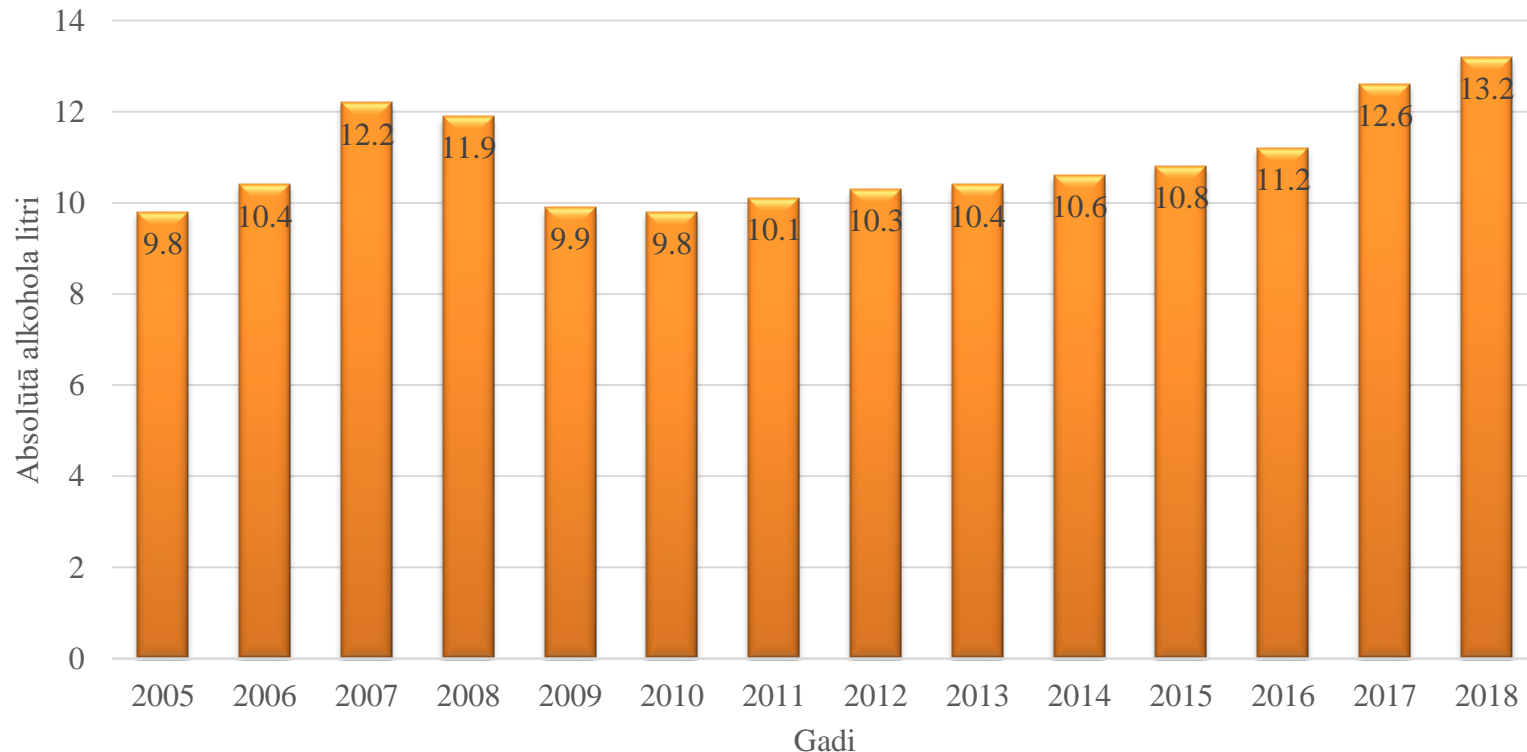
Slimību profilakses un kontroles centrs

Nacionālā alkoholisma ierobežošanas padomes sēde 2020.gada 13. februāris

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Reģistrētā absolūtā alkohola patēriņš* litros uz vienu iedzīvotāju un uz vienu 15 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju 2005.–2018. gadā

* Balstoties uz oficiālajiem VID datiem par patēriņam nodoto alkoholisko dzērienu apriti Latvijā, ieskaitot tūristu absolūtā alkohola patēriņu Latvijā
Avots: SPKC, 2019

Slimību profilakses un
kontroles centrs

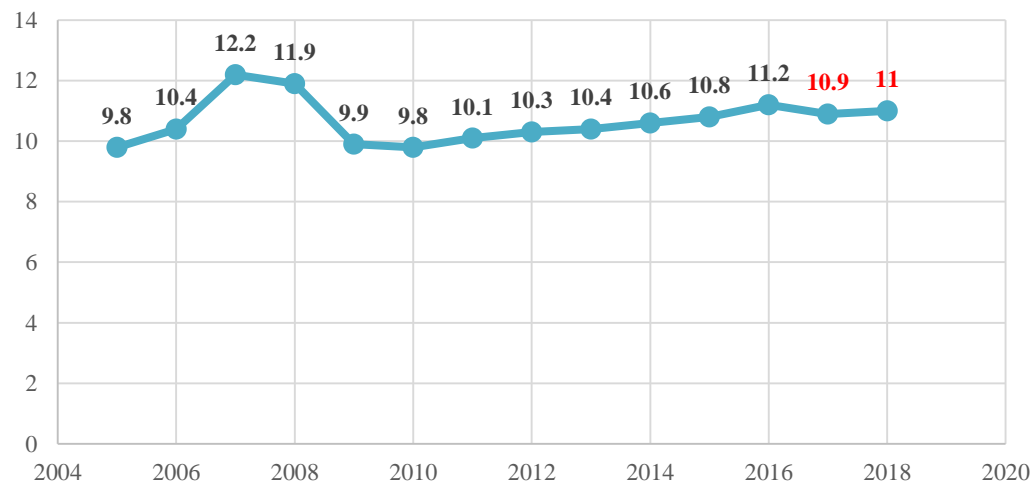
Aptuvenās aplēses par tūristu absolūtā alkohola patēriņu litros 2017.-2018.
gadā, uz vienu 15 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju

Reģistrētā absolūtā alkohola patēriņš litros, korigēts pēc aptuvenām tūristu absolūta alkohola patēriņa aplēsēm 2017. - 2018. gadā, uz vienu 15 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju

Reģistrētā absolūtā alkohola patēriņš litros, korigēts pēc
aptuvenām tūristu absolūta alkohola patēriņa aplēsēm 2017.
- 2018. gadā, uz vienu 15 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju

Gads	Ārvalstu tūristu eksports*	Ārvalstu tūristu patēriņš Latvijā **	Latvijas iedzīvotāju patēriņš ārvalstīs***	Kopā
2017	-1,66	-0,09	+0,01	=1.74
2018	-2,14	-0,10	+0,01	=2.23

Gads	2017	2018
Absolūtā alkohola litri	10,9	11

*Aprēķini veikti balstoties uz VID „APAD pētījums par alkoholisko dzērienu realizāciju Latvijas-Igaunijas pierobežā” pētījuma un Igaunijas Ekonomiskās Pētniecības Institūta datiem.

** Aprēķini veikti balstoties uz CSP datiem par Latvijā iebraukušo tūristu skaitu un vidējo nakstmitnēs pavadīto dienu skaitu un PVO datiem par absolūtā alkohola patēriņu mītnes zemēs

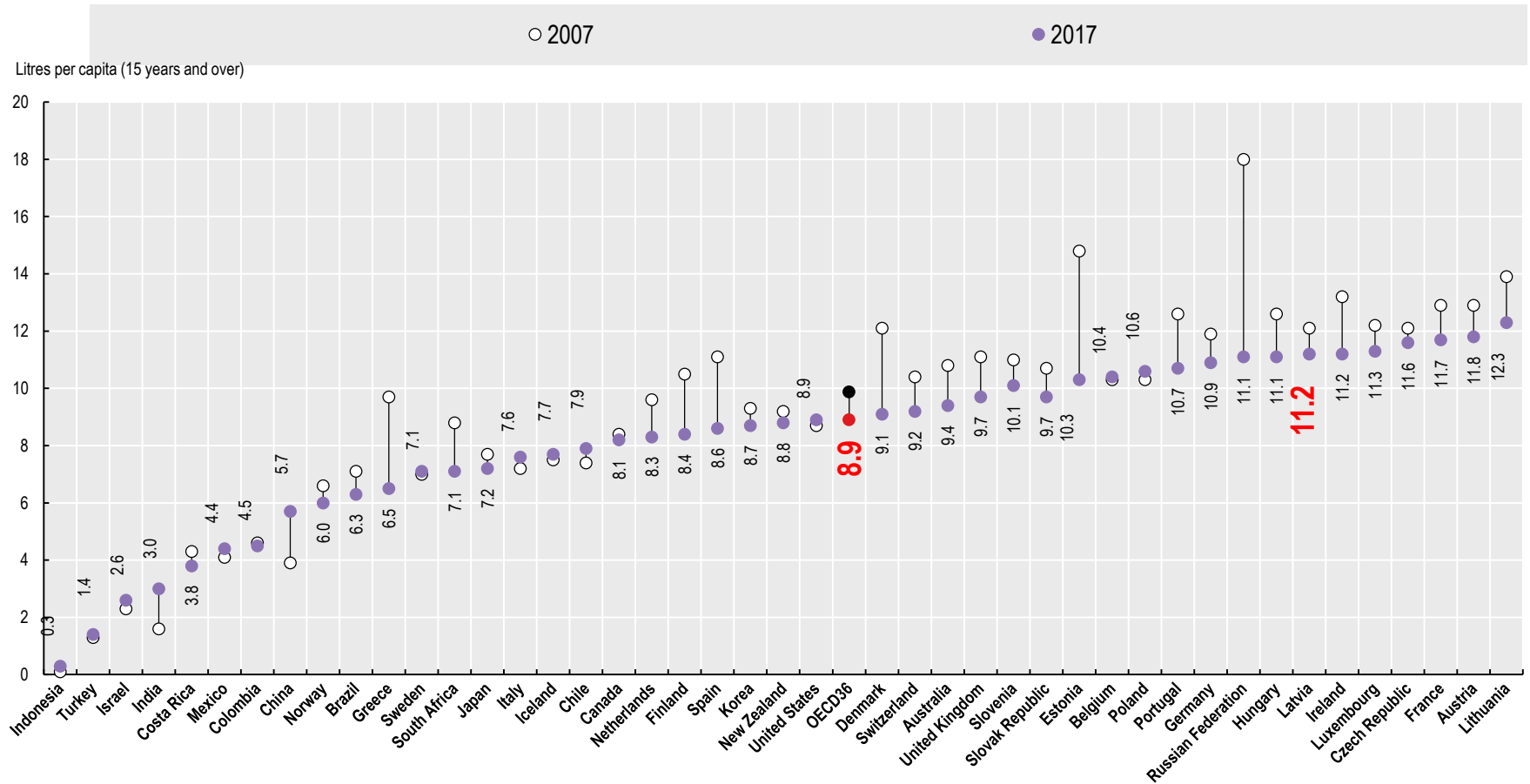
***Aprēķini veikti balstoties uz CSP datiem par Latvijas iedzīvotāju atpūtas un darījuma braucieniem ārvalstīs un vidējo ceļojuma ilgumu, un PVO datiem par absolūtā alkohola patēriņu Latvijā.

Avots: Slimību profilakses un kontroles centrs, 2019

Slimību profilakses un
kontrolē centrs

Recorded (in litres of pure alcohol) consumption among adults per capita (15+), 2007 and 2017 (or nearest year)

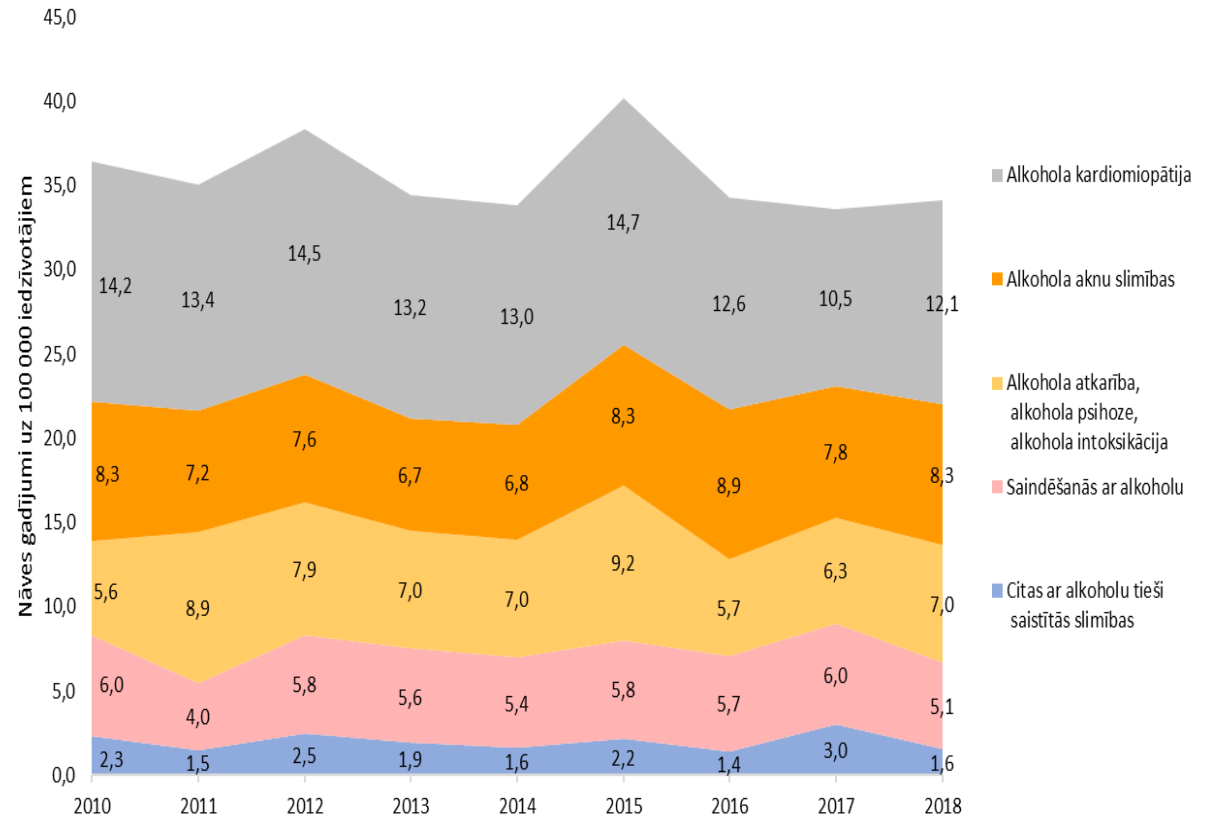

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Mirstība no ar alkohola lietošanu tieši saistītām slimībām uz 100 000 iedzīvotāju 2010.-2018.gadā

2018.gadā no ar alkoholu tieši saistītām slimībām miruši **655** cilvēki jeb **34,1** uz 100 000 iedzīvotāju

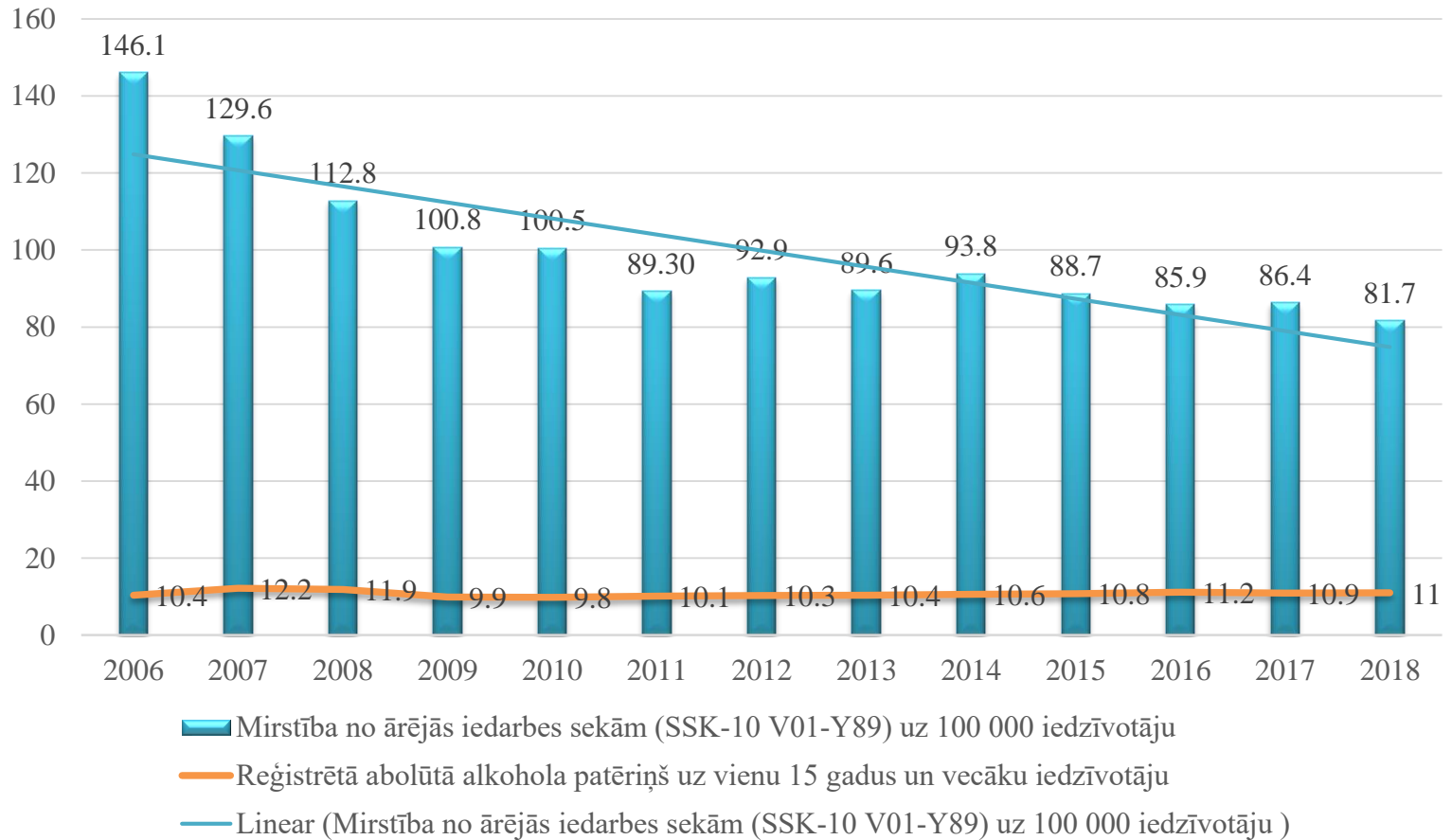
2017. gadā **648** jeb **33,4** uz 100 000

Slimību profilakses un
kontroles centrs

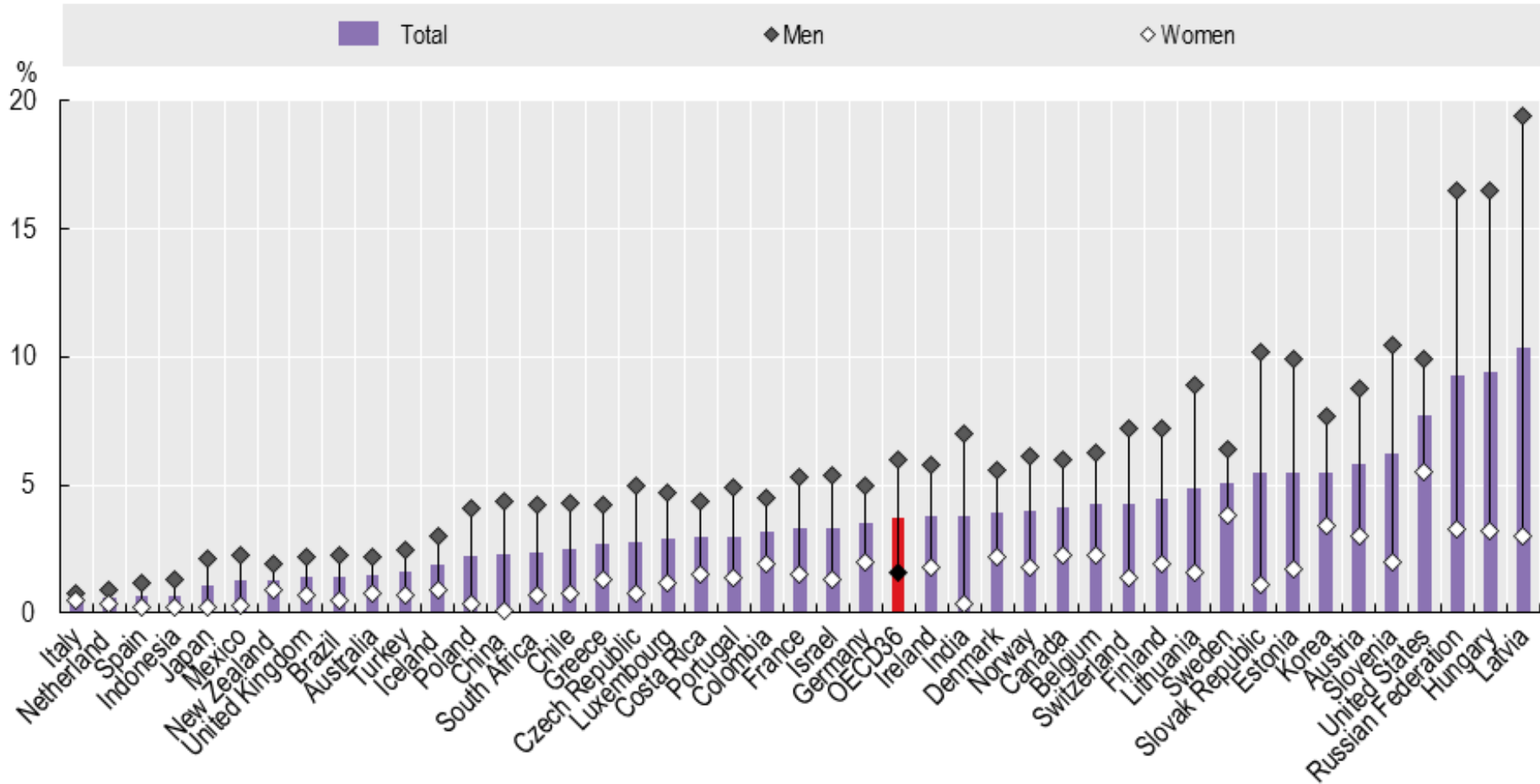
Mirstība no ārējās iedarbes sekām (SSK-10 diagnožu grupa V01-Y89) uz 100 000 iedzīvotāju un reģistrētā absolūtā alkohola patēriņš litros uz vienu 15 gadus vecu un vecāku iedzīvotāju 2006.-2018.gadā

Prevalence of alcohol dependence by sex (%), 2016

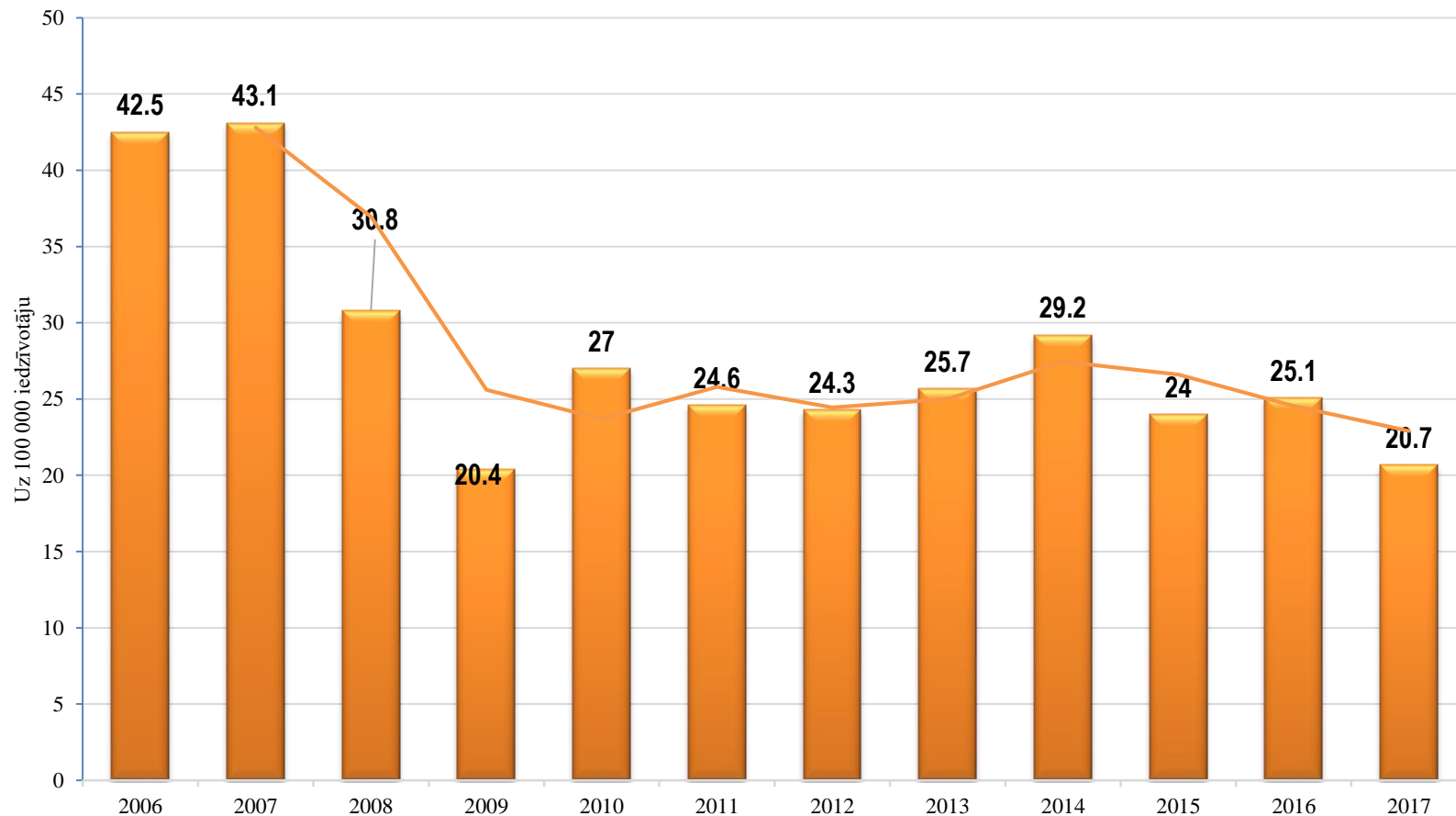
Slimību profilakses un kontroles centrs

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pirmreizēji ārstēto pacientu skaits ar alkohola psihozi un citiem psihiskiem un uzvedības traucējumiem alkohola lietošanas dēļ (F10.4-9) uz 100 000 iedzīvotājiem 2006.-2017.gadā

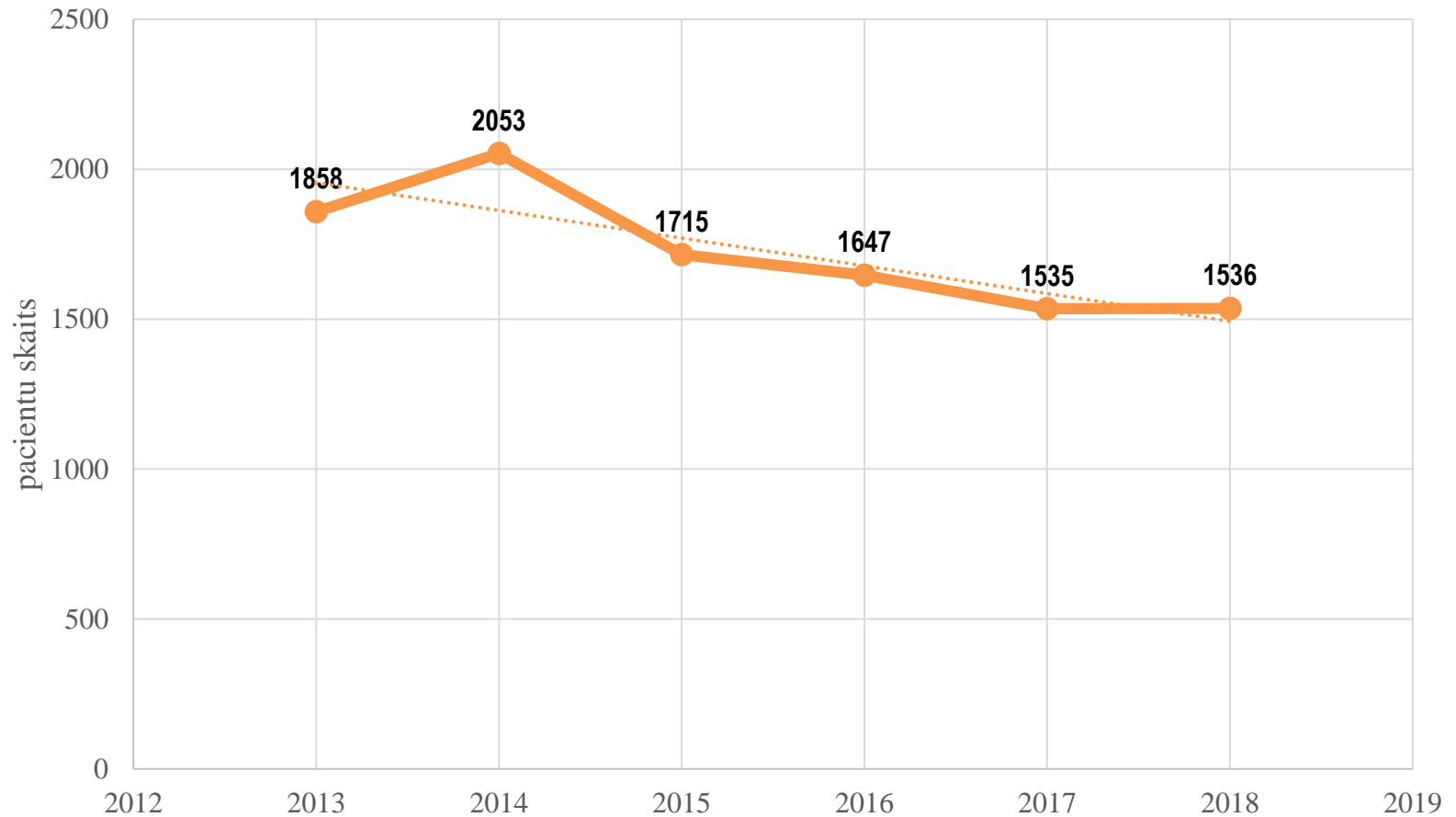

Avots: Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu
reģistrs. SPKC, 2018

Slimību profilakses un
kontroles centrs

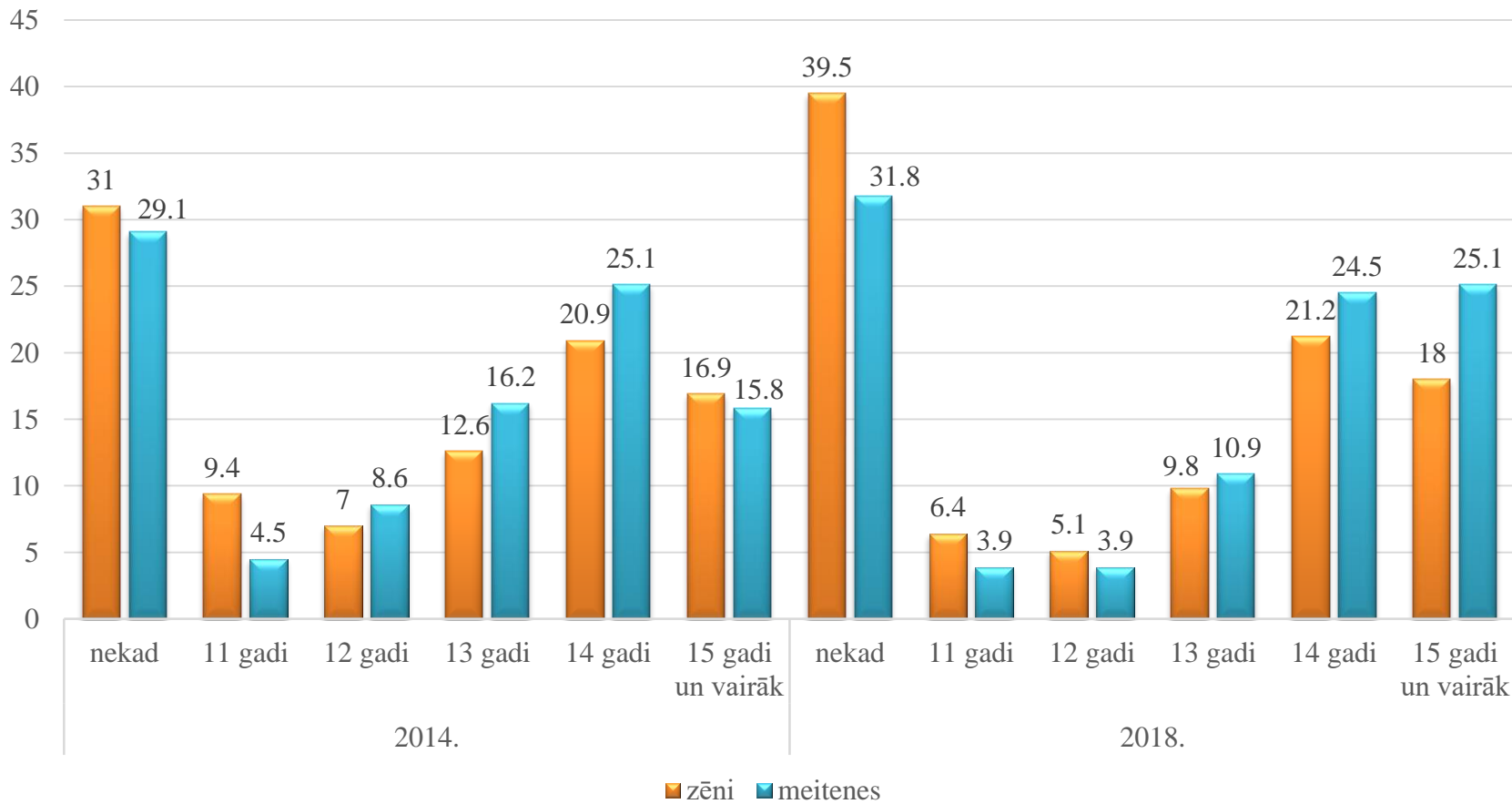
No narkoloģiskajiem stacionāriem izrakstīto pacientu skaits ar alkohola psihozi un citiem psihiskiem un uzvedības traucējumiem alkohola lietošanas dēļ (F10.4-9)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Vecums, kādā 15 gadīgie skolēni pirmo reizi lietojuši alkoholu (%), 2014.un 2018.g*

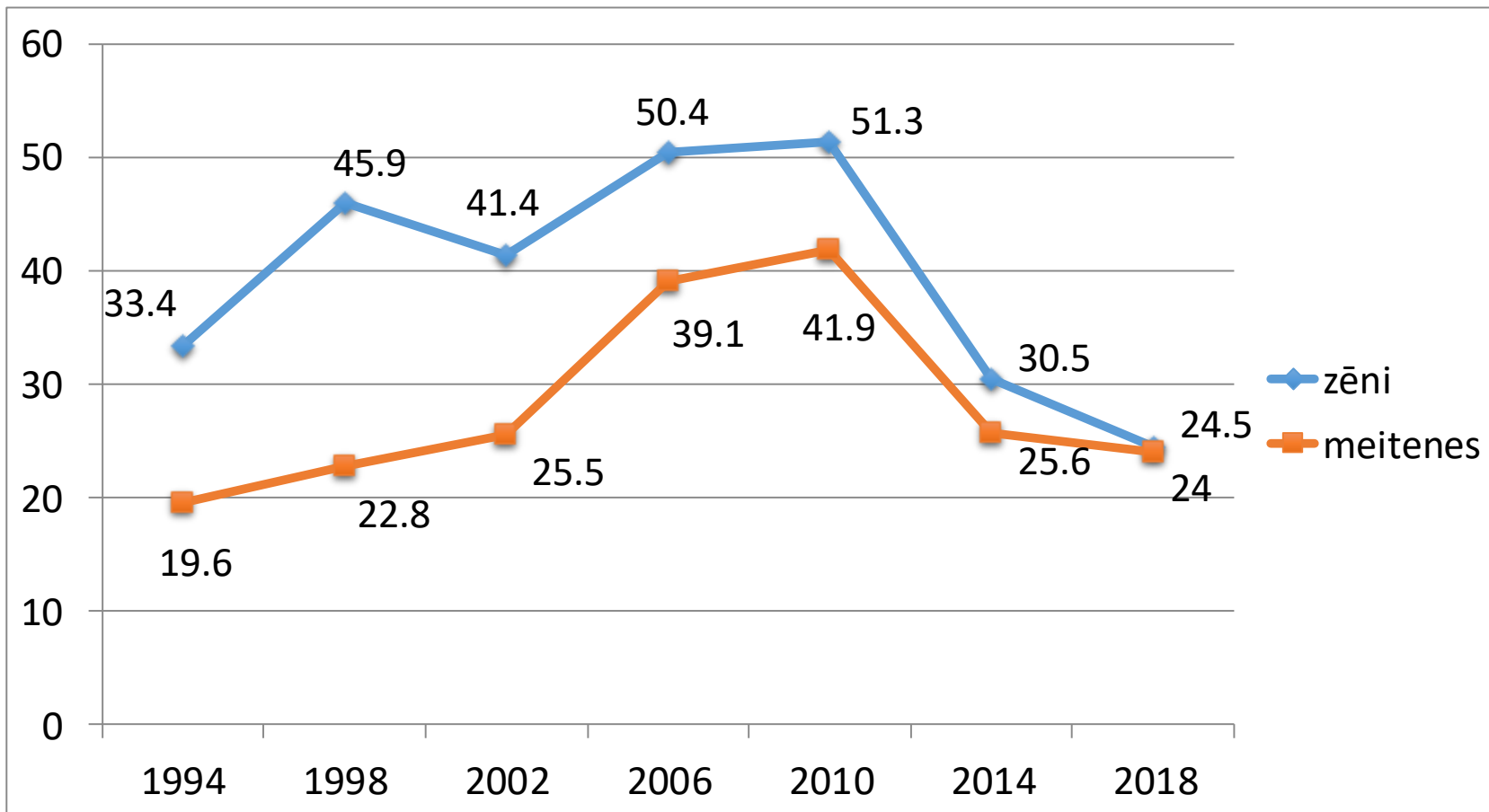
Nepublicēti dati

Latvijas skolēnu veselības paradumu pētījums, SPKC, 2019

Slimību profilakses un
kontroles centrs

15-gadīgu skolēnu īpatsvars Latvijā, kuri savā dzīvē bijuši piedzērušies vismaz 2 reizes, 1994.-2018., (%)*

Nepublicēti dati

Latvijas skolēnu veselības paradumu pētījums, SPKC, 2019

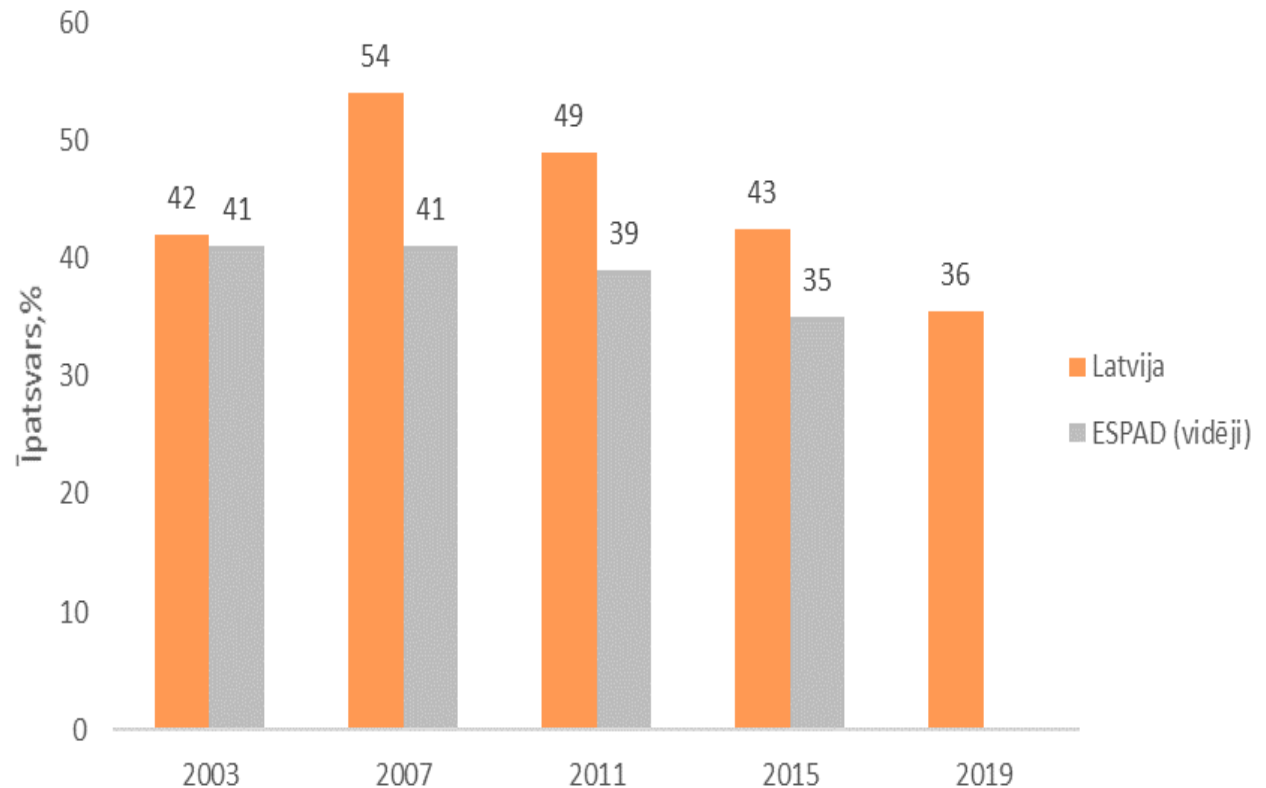

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Riskantas alkohola lietošanas tendences pēdējo 30 dienu laikā 15 gadīgu skolēnu vidū 1999.–2019. gada ESPAD* pētījumos, (%)

Riskanta alkohola lietošana ir
60 vai vairāk gramu absolūtā
alkohola lietošana vienā
iedzeršanas reizē

1 deva alkohola = 10 g a/a
1 deva = 150 ml vīna
1 deva = 40 ml degvīna
1 deva = 330 ml gaišā alus

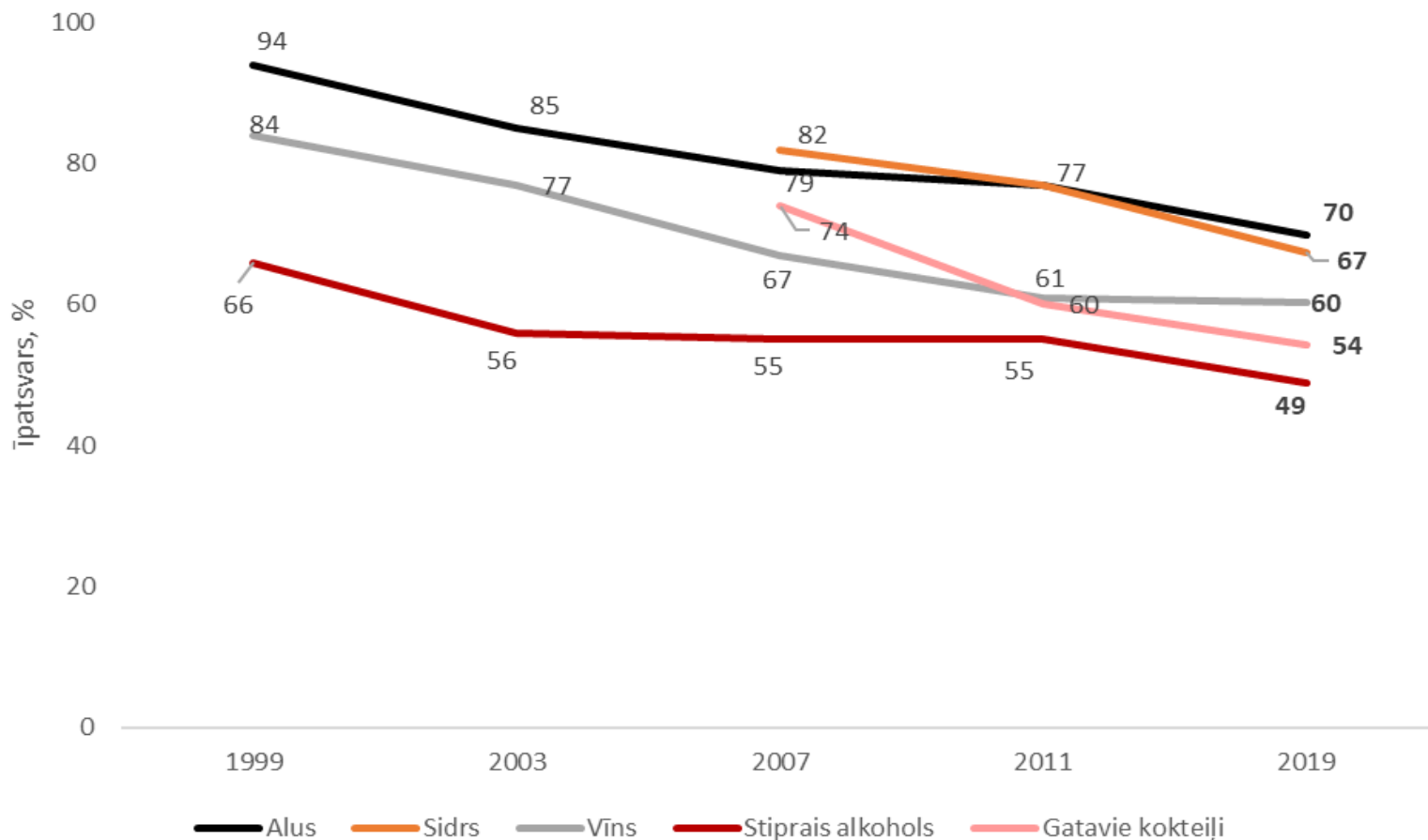
*Nepublicēti dati

Atkarību izraisošo vielu lietošanas paradumi un tendences skolēnu
vidū, ESPAD 2019, SPKC, 2020

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Tendences alkoholisko dzērienu pieejamības indeksā ESPAD 15 gadīgo skolēnu vidū, 1995.–2019.gads, (%)

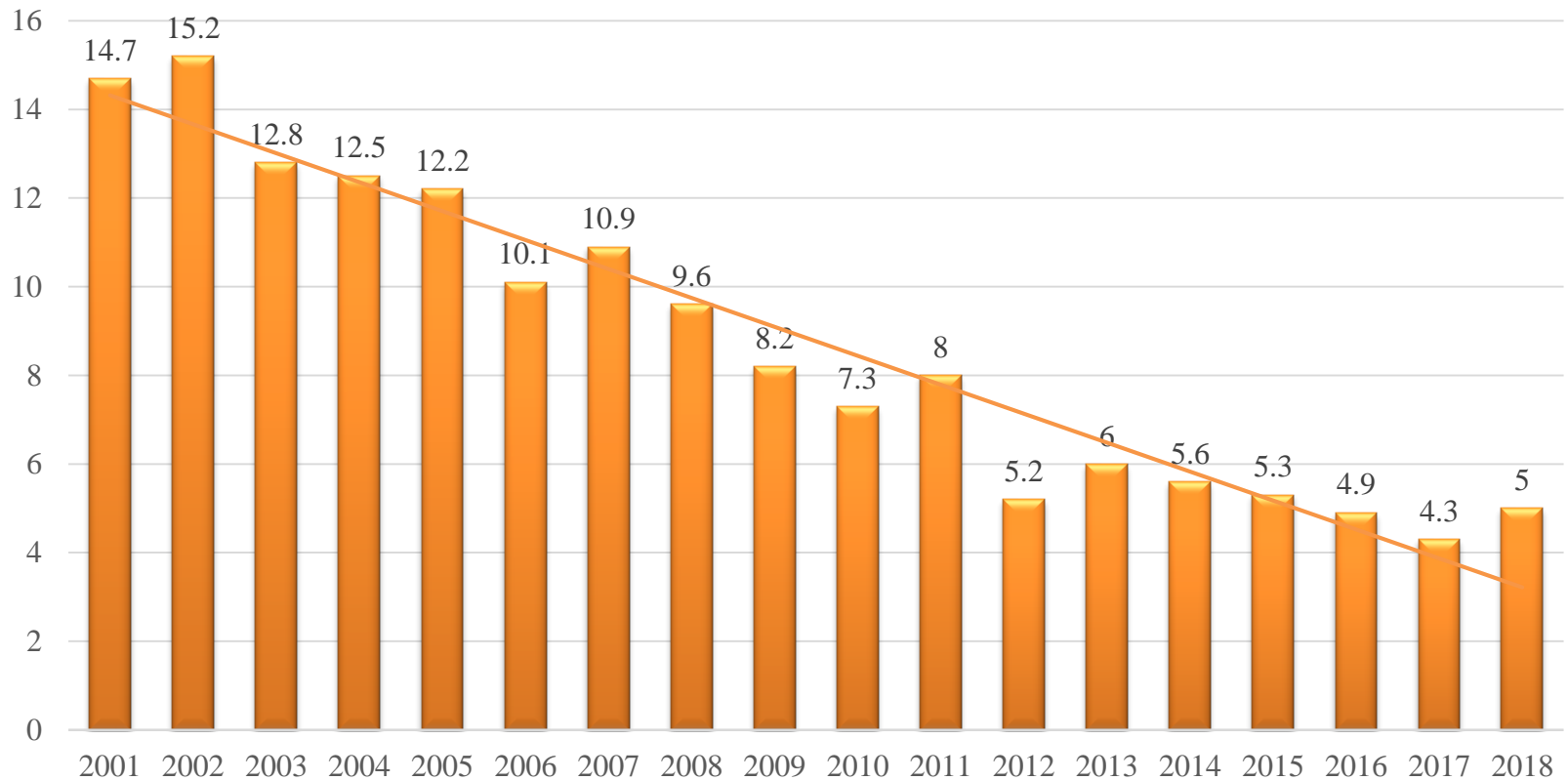
*ņemot vērā metodoloģiskās problēmas 2015.
gada pētījumā, diagrammā atspoguļoti dati bez
2015. gada

Atkarību izraisošo vielu lietošanas paradumi un tendences skolēnu
vidū, ESPAD 2019, SPKC, 2020

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Transportlīdzekļu vadītāju* alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē izraisīto smagu ceļu satiksmes negadījumu īpatsvars no kopējā smago ceļu satiksmes negadījumu skaita 2001.-2018. , (%)

* Vadītāji (bez velosipēdistiem un mopēdistiem)

Avots: CSDD, 2018 dati

Slimību profilakses un kontroles centrs

Jautājumi?

Paldies par uzmanību!